1845. No. 11.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 7 Februarij.

De GOUVERNEUR der PROVINCIE *DRENTHE*, brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de kohieren van het patentregt over het tweede kwartaal van het dienstjaar aangevangen 1e Mei 1844 en eindigende 30 April 1845 der gemeenten *Assen*, *Rolde*, *Anloo*, *Vries*, *Zuidlaren*, *Eelde*, *Norg*, *Peize*, *Gieten*, *Gasselte*, *Borger*, *Roden*, *Smilde*, *Coevorden*, *Beilen*, *Westerbork*, *Dalen*, *Emmen*, *Odoorn*, *Sleen*, *Zweeloo*, *Meppel*, *Dwingeloo*, *Diever*, *Vledder*, *Ruinen*, *Ruinerwold*, *Havelte*, *Nijeveen*, *Hoogeveen*, *de Wijk* en *Zuidwolde*, op heden invorderbaar zijn verklaard en aan den Heer Arrondissements Directeur der Directe Belastingen In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te *Assen* verzonden, ten einde de invordering der aanslagen, op de gewone wijze plaats hebbe; zullende elk belastingschuldige zijnen aanslag aan handen van den Ontvanger met de invordering belast, binnen de bij de wet bepaalde termijnen, moeten kwijten, ter voorkoming der vervolgingen, die bij gebreke daarvan tegen den nalatige zullen worden ingesteld; terwijl degenen, welke mogten vermeenen redenen van klagte tegen hunne aanslagen in voormelde kohieren te hebben, hunne reclames zullen moeten indienen vóór of óp den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag der afkondiging door de gemeente-Besturen gedaan, vermits op geene reclames zal kunnen worden acht gegeven, welke *na* dien tijd mogten worden ingediend.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,
den 1 *Feb*.. 1845. VAN RANDWIJCK.

De GOUVERNEUR der Provincie *DRENTHE*,

Gezien de Inschrijvings-Registers en Alphabetische Lijsten voor de ligting der Nationale Militie van 1845, door de respective Plaatselijke Besturen in dit Gewest overgelegd, benevens eenen staat der aanmerkingen, bij het gedane onderzoek op die stukken gevallen;

Gelet op art. 73 der wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad No 1);

Besluit:

Art. 1 enz. 2. Te bepalen, dat de loting voor de ligting der Nationale Militie van het jaar 1845, in deze Provincie zal plaats hebben:

Voor de gemeenten in het Militie-Kanton *Assen*, te Assen, op zaturdag den 22 en maandag den 24 Februarij 1845, des morgens te *negen* ure, en wel des zaturdags voor de gemeenten *Assen*, *Anloo*, *Gasselte*, *Gieten*, *Rolde* en *Zuidlaren*, aanvangende met *Assen*, en des maandags voor de gemeenten *Smilde*, *Norg*, *Peize*, *Eelde*, *Roden* en *Vries*, aan te vangen met *Smilde*;

Voor de gemeenten in het Militie Kanton *Meppel*, te Meppel, op woensdag den 26 Februarij 1845, des morgens ten *negen* ure, te beginnen met de gemeente *Meppel*;

Voor de gemeenten in het Militie-Kanton *Hoogeveen*, te Hoogeveen, op donderdag 27 Februarij 1845, des morgens ten *negen* ure, aantevangen met de gemeente *Hoogeveen*; en

Voor de gemeenten in het Militie-Kanton *Emmen*, te Emmen, op zaturdag den 1 Maart 1845, des morgens ten *acht* ure.

Art. 3. enz. Extract dezer, Art. 2, zal drie achtereenvolgende malen worden opgenomen in de Drentsche Courant.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,
5 *Feb*. 1845. VAN RANDWIJCK.

PARIJS 2 Febr. De graaf *de Salvandij*, lid der kamer van Afgevaardigden, is benoemd tot minister van onderwijs en grootmeester der Universiteit, in plaats van den hr *Villemain*. — Bij Louviers is een werkman, die in een mijnput door aardstortingen overstelpt werd, na 8 dagen levend begraven geweest te zijn, gered. — 't Zwitsersch kanton Graauwbunderland heeft tot de uitdrijving aller Joden besloten: een enkele, Franschman van geboorte, is door de bescherming van onzen gezant, aan 't banvonnis ontkomen. In *Lucern* is, uit vrees voor een aanval der Anti-Jezuiten, eene algemeene volkswapening bevolen. Te Unterstrasz, in Zurich, is in eene vergadering van 20 a 30,000 personen eene petitie, tot uitdrijving der Jezuïten uit Zwitserland, opgemaakt. — Aan *E. Sue* is, zegt men, door de Jezuïten fr. 1,000,000 aangeboden, zoo hij den *Juif Errant* staakte; doch de uitgevers van den *Constitutionnel* zouden hem dan eene actie tot schadevergoeding willen aandoen. — De fransche Gedeputeerden beraadslagen over de wet op de policy voor de ijzeren wegen. Zij bevat verordeningen, zoowel voor de veiligheid en 't behoud dier wegen en spoorregels, als tegen al zulke daden, hetzij uit onvoorzigtigheid of boos opzet, waardoor 't verkeer op deze wegen kan worden belemmerd en 't leven of de gezondheid der reizigers of beambten in gevaar gebragt. In 't laatste geval worden zeer strenge straffen zelfs doodstraf bedreigd. — 't Middel van den tabak heeft aan de Fransche schatkist in 1844 zuiver 77 millioen opgebragt; bij de laatste aanbesteding is de levering van 130,000 kilo's Java-tabak aan 't huis Sigrist van Amsterdam toegewezen.

's HAGE 3 Feb. ZM. heeft eervol emeritaat met

pensioen verleend aan onderscheiden predikanten, o.a. aan ds *Wolterbeek*, herv. pred. te Amsterdam, en ds *Nieuwold*, herv. pred. te Leeuwarden. — Al de nog niet ter aflossing of verwisseling aangewezen inschrijvingen in 't 5 pcts Grootboek zijn met 1 Maart ek. aflosbaar gesteld of verwisselbaar in inschrijvingen op 't 4 pcts Grootboek, die tegen 99 pct kunnen worden verkregen. — Te Zutphen is eene vrouw bevallen van een meisje, dat, overigens welgeschapen, *twee* hoofden met *twee* halzen had, beide naast elkander, op de gewone plaats, op den romp. 't Kind is kort voor of onder de geboorte gestorven. De aangezigten gelijken volkomen op elkander, en de hoofden zijn zoo natuurlijk, dat, wanneer 't ligchaam bedekt wordt, men meenen zou twee kinderen te zien. — Onthoud u van kapsel *à-la-Ronge*, *Ronge*-cigaren, *Ronge*-likeurtjes: want dat zijn vonden der Jesuiten, om *Ronge*'s zaak bespottelijk te maken [*Utr. Ct*]. Nu betwijfele men nog de slimheid der Jezuiten of der *Utr. Ct!* — De naamlooze Maatschappij tot verbetering van 't Zwolsche diep, mede door landaanwinning, heeft tot ingenieur-directeur benoemd den hr *van Diggelen*, ingenieur bij den waterstaat in Overijssel, denzelfde wiens antwoord op de prijsvraag nopens 't Zwolsche diep bekroond is. De maatschappij telt 203 leden; aan haar kapitaal ontbreken nog 42 aandeelen, zijnde dusver voor 658 aandeelen, elk groot *f* 500, ingeschreven; zij heeft uit 's rijks kas een gelijk subsidie verzocht, als haar door de Staten van Overijssel is verleend.—De violoncelvirtuoos *J. F. Mendes*, een *Nederlander*, is te Groningen door de studenten met een fraai aandenken in goud vereerd.—Onder Spijk (Groningen) aan den zeedijk is 380 kan buitenl. gedisteleerd aangehaald; schoon de sluikhandel in die streek oneindig sterk, volgens algemeen gerucht, gedreven wordt, was in de laatste 25 jaren geen ambtenaar geslaagd, daar eene aanhaling te doen. — De sergeant *Otto*, die 6 Nov. jl. den korporaal *Appel* in de kazerne doodschoot, is door de bevoegde regtbank, als krankzinnig, vrijgesproken en naar een krankzinnigengestieht gezonden. — De Hooge Raad heeft verklaard, dat tegen *mondelinge weigering* van inkwartiering bij geene wet eenige straf is bedreigd; dat echter de inkwartiering bij de Grondwet niet uitgesloten, maar behoudens schadeloosstelling allezins wettig is, en dat wie zich daartegen *feitelijk* verzet, schuldig is aan *rebellie*. — De plattelands-Burgemeesters zijn van regeringswege uitgenoodigd, hunne ingezetenen indachtig te maken, dat ongehuwden een bestaanmiddel kunnen vinden door dienstneming bij de koloniale troepen. — Aan de Tweede Kamer zullen eerstdaags worden aangeboden wetsontwerpen op de schutterijen, 't muntwezen, de onteigening, 't veefonds, en andere. — Te Veldhoven, in N.Braband, is dezer dagen overleden de hr *W. A. Bingley*, voorheen mededirecteur van den nederduitschen schouwburg in Zuid-Holland. Hij was de zoon van wijlen den grooten *Ward-Bingley*. — De koning der Belgen vermaakt zich tegenwoordig, gedurende zijn verblijf op 't kasteel der Ardennes, met de wolvenjagt.

De door ZM. benoemde commissie tot onderzoek der rekening van den aanleg van den Rijn-spoorweg, heeft rapport gedaan. Zij zegt in haar rapport: dat ZM. *Willem I* »een weergaloos voorbeeld van vorstelijke belangeloosheid en edelmoedigheid" gaf, door de nadeelige kansen van den aanleg diens spoorwegs voor zijne rekening te nemen, zonder eenige voordeelen, opwegende tegen eene bezwarende rentewaarborging, voor zich te bedingen. Op 31 Oct. jl. was *f* 246,473.78 meer uitgegeven dan ontvangen: deze ongunstige verhouding is hersteld door de koninklijke edelmoedigheid, hebbende ZM. onze tegenwoordige koning voor de onderneming beschikbaar gesteld *f* 1,327,535.91½, zonder zich deswege eenige vordering ten laste van 't fonds voortebehouden. Door deze opoffering van ZM. geeft de rekening van den Rijnspoorweg op 31 Oct. jl. een batig saldo van *f* 1,081,062.13½. De kosten, tot voltooijing van den spoorweg vereischt, zijn geraamd op *f* 1,928,843.95: zoodat bij de voltooijing een tekort van *f* 847,781.81½ zal bestaan. Dit tekort, dat echter voor belangrijke vermindering vatbaar is, is der commissie gebleken geen gevolg te zijn van te lage raming, noch van minder beleid of minder zuinig beheer in de uitvoering der werken. De uitslag van 't werk, wat de kosten aangaat, geeft, zoo men den invloed van eenige ongunstige omstandigheden aftrekt, geene reden tot klagte, en strekt niet om den staat of particulieren afteschrikken van den aanleg of exploitatie van spoorwegen. De aanvankelijke uitkomsten der exploitatie van den Rijn-spoorweg zijn eer boven dan beneden de verwachting. Een lid der commissie, door technische kennis daartoe bijzonder bevoegd, heeft 't geheele werk onderzocht, en over aanleg, uitvoering en materiëel een allezins gunstig oordeel geveld. De geheele voltooijing is niet meer verwijderd, en de opening in de aanstaande lente te verwachten. Doch het aangetoonde tekort moet gedekt, en de spoorweg met de Duitsche spoorwegen verbonden worden: dit is zeer moeijelijk, omdat de aanleg noch voor rekening van den staat, noch voor die eener bijzondere maatschappij is ondernomen, en de onderneming van den aanvang af zelve gebrekkig is ingerigt. Van ZM. is niet te vergen, Hds. garantie te verzwaren, noch van de obligatiehouders, zonder garantie nieuwe gelden te verstrekken. De Rijnspoorweg moet dus overgedragen worden aan den staat of aan eene bijzondere maatschappij: hoewel ook deze overgang, door dezelfde gebrekkige inrigting der onderneming, groote doch niet onoverkomelijke moeijelijkheid heeft. De overdragt aan 't rijk is 't bevorderlijkst voor 't algemeen belang, vooral omdat daardoor alleen onze spoorwegen de mededinging der spoorwegen van na-

burige landen (bijz. Belgie) kunnen volhouden. De overdragt aan eene maatschappij is alleen raadzaam, als haar een laag tarief van vrachten, vooral voor koopmansgoederen, tot voorwaarde wordt gesteld. »De Commissie (zoo eindigt dit belangrijk rapport) acht zich niet geroepen en den tijd nog niet geboren, om alle de uitbreidingen aantewijzen, die aan 't spoorwegstelsel in Nederland achtervolgens moeten worden gegeven: maar zij meent thans reeds hare overtuiging en wensch niet te mogen onderdrukken, dat alle gewesten van 't rijk, welker ligging en plaatselijke betrekkingen dit veroorloven, allengs aan de voordeelen van dit middel van versnelde gemeenschap mogen deelachtig worden, en dat inzonderheid de tweede handelsstad in Nederland weldra een regtmatig aandeel daarin erlange. Een blik op de kaart van Europa zal UM. overtuigen, dat Nederland aan de daarstelling van spoorwegen en aan de aansluiting met andere internationale spoorweglinien zich niet langer mag onttrekken."

De Memorie van Toelichting tot 't voorstel van Grondwetsherziening, behelst over de zamenstelling der Tweede Kamer der Staten-Generaal 't volgende: »De kiesorde, bij art. 81 ingevoerd, in 1814 van de voormalige Republiek ontleend, werd jaren lang met een onverschillig, en dan jaren lang met een ongunstig oog beschouwd. Het een zoowel als het ander kon eene les voor gouvernement en wetgeving zijn geweest. Doch wat deden zij ooit om, door tijdige, verstandige, krachtige hervorming, het goede der instelling te versterken en hare gebreken tegen te gaan? Het regte tijdstip verzuimd, kan men later hetzelfde voorstellen wat vroeger een middel van behoud zou zijn geweest; doch het is te laat. De provinciale Staten moesten eene in de publieke meening of in ons volksbestaan diep gewortelde, hoogst werkzame, doeltreffende en geëerbiedigde magt zijn, zou hun uitsluitend kiesregt niet spoedig een steen van aanstoot worden. De gemeenschap en onderlinge invloed der constitutionele rijken, de gelijkvormigheid hunner beweging is te groot en onwederstaanbaar, men moest de lucht afsluiten, om niet, wat vroeger of wat later, een oorlog met nieuwerwetsche beginselen te duchten.

»Zij, die *voorheen* door de provinciale Staten werden gekozen, waren *hunne* afgevaardigden. Maar nu had de Grondwet een ligchaam van Staten-Generaal als vertegenwoordiging des *geheelen volks* gevestigd. Hoe bragt men hiermede het oude kiesregt overeen? Een provinciaal regeer-collegie, van ten hoogste negentig leden, dat eenmaal jaarlijks voor eenige dagen in geheime vergadering zamenkomt, bezit het voorregt om voor eene geheele provincie, soms van een half millioen ingezetenen of meer, naar eigen reglement de vertegenwoordigers des Nederlandschen volks in de Tweede Kamer te kiezen. Waarop rust dat voorregt? Op de wijze van zamenstelling der provinciale vergadering? Maar zij wordt gekozen, *zoo als het heet*, door standen, die nergens dan in een artikel der Grondwet meer bestaan, *met der daad* in geheime zamenkomsten van eene ridderschap, van stedelijke besturen, en van eenige kiezers ten platte lande. Was het mogelijk, dat in onze eeuw, te midden zoo veler blinkende voorbeelden van algemeener staatsburgerlijke medewerking elders, het geloof levendig bleef, als of het volk door middel van zulk eene vergadering zijne vertegenwoordigers benoemde? Moet het eene volkskeuze bij trappen zijn? Dan is het de ongelijkste, omslagtigste aanleg, die immer tot uitsluiting van de bevoegde kern eener natie werd opgebouwd. En schier alom verwerpt men in andere landen reeds keuze door gekozen kiezers, als den zwaksten, bedriegelijksten aller kiesvormen. Doch het is geen keuze bij trappen. Want de provinciale Staten worden gekozen tot vertegenwoordiging der provincie, en als vertegenwoordigers der provinciale gemeente kiezen zij de algemeene vertegenwoordiging. Is dit het beginsel, het zou in de eerste plaats moeten gelden bij de zamenstelling der provinciale Staten zelven. Doch dit is niet zoo. Of worden zij enkel door de vertegenwoordiging der plaatselijke gemeenten benoemd? De kroon zelve, voordragende de provinciale Staten, geheel buiten de plaatselijke vertegenwoordiging om, door burgers van zekere belastingpligtigheid te doen kiezen, breekt het stelsel af. Tusschen het kiesregt voor de provinciale en dat voor de algemeene vertegenwoordiging, dient harmonie te zijn. Is het in het eerste geval uitvloeisel van het burgerschap der ingezetenen, waarom niet in het andere? Zoodra niet de plaatselijke vertegenwoordiging, maar bijzondere leden der provinciale gemeente, de provinciale vertegenwoordiging kiezen, waarom niet bijzondere leden der groote volksgemeente de algemeene vertegenwoordiging?

»Wij weten geen antwoord op deze vragen. Wij geven daarom in bedenking, een stelsel, dat meer en meer het aanzien van een louter willekeurigen vorm heeft gekregen, een stelsel, dat men, een ganschen leeftijd lang, waarin de kiesvrijheid elders zich steeds uitbreidde, op geen breederen, beteren grondslag wist te vestigen, te vervangen door het eenige stelsel, hetgeen, bij verval van dat der Grondwet, overig blijft.

»Wij trokken slechts de eerste lijnen, ter invulling door de wet. De getallen lieten wij open, omdat wij, eer hierover een bepaald voorstel te doen, de inlichting wenschen onzer ambtgenooten uit de onderscheidene deelen des rijks, en de tot hiertoe bekende statistische opgaven geenszins volledig zijn.

»Neemt de wet zekere schatpligtigheid als teeken aan van bevoegdheid, hetzelfde vermoeden schijnt te mogen worden gehecht aan den rang in wetenschap en maatschappij, dien de graad van doctor geeft.

»Bij de bepaling van het geheele aantal van de leden der Tweede Kamer moet, onzes inziens, vooral die maat in het oog worden gehouden, welke, nevens genoegzame verscheidenheid van kennis en oordeel, eene goede, naauwkeurige behandeling der zaken toelaat. Elks aandeel moet groot genoeg kunnen zijn, om zijn ijver en zijne belangstelling te spannen. Het cijfer der bevolking, waarvoor een lid wordt gekozen, hiernaar afgemeten, volgt, hoeveel er door de kiesdistricten in elke provincie zullen worden benoemd."

Den 31 Jan. 1844 huwden te Petersburg eene dochter des Keizers met prins *Frederik* van Hessen, en eene dochter van 's Keizers broeder met den regerenden hertog van Nassau; de laatste dezer vorstinnen is 28 jl., de eerste reeds voor eenige maanden overleden. — Bekend is de *Barruel'sche* ontdekking, van nml. door sterk zwavelzuur den reuk of de uitwaseming des bloeds sterker te doen uitkomen. Zij zou voor de geregtelijke geneeskundigen van hoog belang zijn, omdat, volgens *Barruel*, de geneeskundige bij eenige oefening daardoor in staat zou zijn, waar hij door 't

geregt geroepen wordt tot onderzoek van bloedvlekken in kleedingstukken enz., te onderscheiden, niet alleen of 't bloed van een mensch dan wel van een dier, maar zelfs of het van een knaap, een meisje, eene vrouw of eenen man zij, en eindelijk uit welke ligchaamsdeelen het gevloeid is. De hoogleeraren *Nasse* en *Matteuci* hebben kortelings dit gevoelen van *Barruel* bevestigd. — Een Engelsch mathematicus heeft uitgerekend, dat de hoeveelheid van geestrijke dranken, in het afgeloopen jaar in Engeland gebruikt, trots de matigheidsgenootschappen, eenen stroom uitmaakt van 100 Eng. mijlen lengte, eene halve mijl breedte en 30 voet diepte.

⁂ Heden beviel van een welgeschapen Zoon Vrouwe *C. Tatum Zubli*, geboren *Oosting*.

***Assen*, 31 *Januarij* 1845.**

⁂ Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, tot onze bittere smart, onze zeer geliefde en veel belovende zoon *Christinus*, in leven Student in de Godgeleerdheid aan de Hoogeschool te Groningen, in den jeugdigen leeftijd van 20 jaren en 9 maanden.

Emmen J. J. WILLINGE,
***den* 3 *Febr.* 1845.** G. A. B. WILLINGE,
Geb. AMSHOFF.

⁂ Heden avond te 8½ uur overleed mijne schoonmoeder *F. J. Meijer*, laatst weduwe van *G. H. Boer*, in den ouderdom van bijna 70 jaren.

***Assen den* 3 *Februarij* 1845.** J. HAAK.

Eenige kennisgeving.

⁂ Het wordt door deze aangekondigd: dat, overeenkomstig het voorschrift der wet, aan de hoofddeur van de gehoorzaal der Arrondissements Regtbank, zitting houdende in het paleis van Justitie te Assen, is aangeplakt een afschrift van het exploit der beteekening van het vonnis, den 23 December 1844 door genoemde Regtbank tusschen *Remmelt Otten Brunsting*, wonende te Smilde en verdere consorten, als eischers en *Cornelius Bruins*, als mede-gedaagde en défaillant, bij verstek en met aanhouding der zaak, ten opzigte der overige gedaagden, gewezen, met dagvaarding van voorzeiden *C. Bruins* ter rolle van gezegde Regtbank tegen den vijf-en-twintigsten Maart 1845, des voordemiddags te tien uren; alsmede, dat een tweede afschrift van gemeld exploit van beteekening, met dagvaarding, is overgegeven aan den heer Officier bij opgenoemde Regtbank, door wien het oorspronkelijke met *gezien* is geteekend.

H. J. L. VAN DER WYCK.

⁂ In de *onderstaande plaatsen* vraagt men *solide personen*, voor de betrekking van **AGENT** eener **BEGRAFENISMAATSCHAPPIJ**, waarbij een BORGTOGT van *f* **200-** vereischt wordt. Die met Administratiën bekend zijn, zoo als HH. Postdirecteuren en Commissionairs, zullen daarvoor het meest in aanmerking komen. Men adressere zich met *franco brieven*, onder de letters P. H., aan de Boekhandelaars *A. Kloots en Comp*, te *'s Gravenhage*. De bedoelde plaatsen zijn, in de Provincie *Drenthe*: *Meppel*, *Koevorden*, *Dalen*, *Emmen*, *Hoogeveen*, *Norg* en *Smilde*.

⁂ De Boekhandelaars A. KLOOTS en COMP., te *'s Gravenhage*, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. MERKWAARDIGHEDEN UIT HET HEILIGE LAND, of verhaal eener Reize door een voornaam gedeelte van hetzelve; door den Ridder *A. Prokesch*. Uit het Hoogduitsch, met *twee* pl., in gr. 8°. Prijs *f* 2.40. — ***Dit werkje heeft zulke merkwaardigheden, als door geen der overige bezoekers van Palestina werden medegedeeld.***

II. DE MENSCH IN BETREKKING TOT DEN BIJBEL, of wederkeerige Regten van den Bijbel op den Mensch, en van den Mensch op den Bijbel. Naar het Fransch van *Ph. Boucher*. (*Een bekroond werk.*) In gr. 8°. à *f* 2.20. — ***Het boek is geschreven voor Roomschen en Onroomschen, en wordt, door bevoegde beoordeelaars, in veler handen gewenscht.***

III. BIJBELSCH DAGSCHRIFT, of de invloed des Christendoms op Huisselijk en Maatschappelijk geluk, in godsdienstige overdenkingen op iederen dag des jaars 1845. *Door onderscheidene verdienstelijke Leeraren*. Wordt uitgegeven in *twaalf* Afleveringen: op velijn, met pl., à 40 cents, zonder pl. à 30 cents, en op drukmediaan à 20 cents, volgens den *prospectus*, die bij alle Boekhandelaren *om niet* te bekomen is. »***Wij loopen met deze stukjes hoog***, zegt RECENSENT, *en wenschen algemeene en blijvende belangstelling in dezelve*;" — terwijl ook alleen de toenemende belangstelling van een beschaafd en godsdienstlievend publiek, zulk eenen goedkoopen druk van dezen *Negenden* jaargang mogelijk heeft gemaakt. Ieder jaargang is op zich zelven kompleet.

⁂ D. MEINDERSMA, Wz., Boekdrukker te *Leeuwarden*, heeft alom verkrijgbaar gesteld:

LEERREDENEN over het *Zoen-lijden* van CHRISTUS; door *S. S. Tromp*, rustend Leeraar der Hervormde Gemeente te *Britsum*. In gr. 8°, 300 bladz., op fraai velin papier gedrukt. De buitengewoon geringe prijs is *f* 1.70.

Meppel, 30 *Jan.* Rogge het n. mud *f* 4-40; Boekweit *f* 3-95; Boter $1\frac{1}{2}$ n pond *f* 0-$97\frac{1}{2}$; Boter $\frac{1}{8}$ vat *f* 13-25.

Koevorden, 3 *Febr.* Rogge, ned. mud *f* 4-00; Boekweit ned. mud *f* 3-50; Boter, ned. pond *f* 0.50.

Hoogeveen, 4 *Febr.* Rogge, het n. mud *f* 4-$12\frac{1}{2}$; Boekw., *f* 3-$42\frac{1}{2}$; Haver, *f* 2-25; Boter, n. p. *f* »-»».

Assen, 6 *Febr.* Rogge *f* 4-40 a *f* 3-60; Boekweit *f* 3-80 a *f* 3-60; Aardappelen *f* »-»» a *f* »-»»; Boter *f* 0-60 a *f* 0-55.

Amsterdam, 5 *Febr.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct. $64\frac{1}{16}$ a $\frac{1}{8}$; dito 3 pct $78\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{4}$; dito 5 pct » a »; Werk. Sch. 4 pct $98\frac{3}{8}$ a $\frac{3}{4}$; dito Cert. $98\frac{9}{16}$; O.I. leening 4 pct » a »; Amr. Synd. $4\frac{1}{2}$ pc. $99\frac{15}{16}$; dito $3\frac{1}{2}$ pct $92\frac{1}{4}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pc. $147\frac{3}{4}$.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.